

BROEDVOGELINVENTARISATIE VAN HET LANDGOED OUD-NAARDEN

Ilco van Woersem

Het landgoed is eigendom van de familie Dudok van Heel. Oud-Naarden ligt aan het Gooimeer tussen Naarden en Huizen. Het landgoed bestaat uit weiland (20 ha), oude beuken- en eikenlanen, jong eikenbos (ruim 10 ha), een schraalgrasland, het oude zuiderzeestrand, een brede rietgordel, jong naaldhout en de oudste (95 jaar) Corsicaansedennenopstand van Nederland.

Kortom: een veelheid aan milieu's en daartussen vele interessante overgangen.

Deze afwisseling in milieu's en overgangen garandeert een rijke flora en fauna. Uit verschillende inventarislijsten blijkt dit ook. Er zijn honderden paddestoelsoorten, meer dan 700 keversoorten, meer dan 20 soorten dagvlinders en ook veel vogels te zien.

Vanaf 1980 heb ik het landgoed globaal op broedvogelterritoria bekeken. De resultaten volgen hieronder:

Broedvogelterritoria en broedresultaten van landgoed Oud Naarden. Geslaagde broedsels staan tussen haakjes vermeld.

Soort	1980	1981	1982
Fuut	3(2)	2(1)	3(1)
Knobbelzwaan	1(1)	-	1(1)
Bergeend (zie opmerking)	30(-)	20(-)	25(-)
Wilde Eend	6(6)	?(2 minst.)	?(2 minst.)
Krakeend (zie opmerking)	2(1)	1(?)	2-3(?)
Tafeleend (zie opmerking)	-	mogelijk	mogelijk
Kuifeend (zie opmerking)	-	mogelijk	mogelijk
Fazant	6(4)	4-5(3)	3(2)
Waterhoen	2(2)	3(3)	3(3)
Meerkoet	6(5)	6(6)	7(7)
Scholekster (zie opmerking)	1(-)	1(-)	-
Kievit (zie opmerking)	2(-)	1(-)	2(-)
Hole(n)duif (zie opmerking)	6(?)	7(5)	7-8(5)
Houtduif	talrijk	talrijk	meer dan 15 paar
Turkse Tortel	1(-)	1(-)	2(1)
Tortelduif	4(?)	2(?)	2-3(1-2)
Koekoek	3(?)	3(?)	3(?)
Bosuil	2(1)	2(1)	2(-)
Ransuil	1(1)	1(-)	2(1)
Groene Specht (zie opmerking)	3(2-3)	2(2)	2(1-2)
Zwarte Specht (zie opmerking)	1(1)	1mannetje	-
Grote Bonte Specht	6(6)	4-5(4)	4-5(3minstens)
Kleine Bonte Specht	1(?)	0-1(?)	0-1(?)
Boerenzwaluw	12(10)	10(9)	8-9(7)
Boompieper	1(1)	1(?)	0-1(-)
Witte Kwikstaart	2(2)	1-2(1)	2(2)
Winterkoning	talrijk	talrijk	+9(?)
Heggemus	talrijk	talrijk	+7(?)

Roodborstje	talrijk	talrijk	talrijk
Gekraagde Roodstaart	5(5)	4(4)	4(4)
Merel	talrijk	talrijk	talrijk
Zanglijster	talrijk	talrijk	talrijk
Grote Lijster	2(1)	2(?)	1(?)
Sprinkhaanrietzanger	2(?)	0-1(?)	-
Snor	2-3(?)	?(?)	-
Rietzanger	1(1)	2(?)	2(?)
Bosrietzanger	2(2)	2(2)	1-2(1)
Kleine Karekiet	30(?)	talrijk	talrijk
Braamsluiper	2(1)	1(1)	1(?)
Grasmus	2(1)	1(1)	1(1)
Tuinfluitier (zie opmerkingen)	5(?)	?	5-6(?)
Zwartkop	7(?)	5-7(?)	5(?)
Fluitier (zie opmerkingen)	5(2)	2(-)	1(?)
Tjiftjaf	talrijk	talrijk	talrijk
Fitis	talrijk	talrijk	talrijk
Goudhaantje	?	1(?)	1(?)
Grauwe Vliegenvanger	2(2)	3(2)	3(?)
Bonte Vliegenvanger	3(2)	2(-)	2(2)
(zie opmerkingen)			
Staatmees	3(3)	2(minst.1)	2(2)
Glanskop	2(2)	2(2)	1(1)
Matkopmees	1(?)	1(?)	1(?)
Kuifmees	1(?)	1-2(2)	1(?)
Zwarte Mees	1(1)	1(1)	0-1(?)
Pimpelmees	talrijk	talrijk	talrijk
Koolmees	talrijk	talrijk	talrijk
Boomklever	5(4)	4(4)	4-5(4)
Boomkruiper	5(?)	5(?)	+5(?)
Wielewaal(zie opmerkingen)	1(?)	1(1)	-
Vlaamse Gaai	6(?)	5(?)	4(?)
Ekster	5(5)	4(4)	3-4(3)
Kauw	6(6)	6(?)	5(5)
Zwarte Kraai	3(3)	4(4)	4-5(4)
(zie opmerkingen)			
Spreeuw	talrijk	talrijk	talrijk
Huisbus	-	-	?
Vink	7(?)	6(?)	?
Goudvink	1(?)	1(?)	-
Rietgors	2(?)	1(?)	2(?)

Opmerkingen:

Fuut: door wisselende waterstanden door afwisselend zuiden- en noorderwind en door windsurfen lukken steeds minder broedsels.
Bergeend: op de weilanden van Oud Naarden zitten tussen de 40 en 60 Bergeenden. De meesten hiervan proberen op de Limiten te broeden. Dit lukte in '80 3 paar, in '81 brachten 6 paar jongen naar het Gooimeer. In '82 is helaas ieder broedsel verstoord door voornamelijk honden en wellicht ook katten, die de hollen in liepen.
Krakeend: 2 vrouwtjes en 3 mannen vlogen in '80 en '82 telkens rond. In '80 maaide ik bij het onderhoud van een orchideeënveldje een nest van de Krakeend uit.

Tafeleend en Kuifeend: telkens overzomerde mannetjes voor de kust in het Gooimeer. Mogelijk de vrouwtjes in ons kustgebied? Scholekster en Kievit: alle broedsels mislukken door intensief maaien, weideslepen, hoge veebezetting e.d.

Holenduif: ieder jaar pakt de Bosuil enkele vrouwtjes van het nest. Deze broedsels mislukken uiteraard.

Groene Specht: in 1980 en in 1982 heeft de Bosuil één Groene Specht opgegeten. Deze broedsels zullen daardoor wel verloren zijn gegaan.

Zwarte Specht: in 1982 geen één Zwarte Specht meer gehoord. In 1981 waren in het Gooi Noord nog twee mannetjes aanwezig; echter geen vrouwtje Oorzaak onbekend. Misschien Havik.

Ransuil: in 1981 verlieten de uilen het landgoed. In 1982 is één oude uil van het paartje dat in de kuststrook broedde door een Havik of Bosuil gepakt en keurig geplukt. (ik denk Havik)

Bosuil: in 1982 beide jongen door kat gepakt en gedood!

Tuinfluiters: mogelijk slachtoffer van Koekoeken.

Fluiter: in 1980 liefst 5 zingende mannetjes en twee broedsels. In de volgende jaren alleen nog maar doortrekkende mannen; in '82 tot laat in mei een zingende man, zelfs nog in juni even.

Bonte Vliegenvanger: alleen in nestkastjes. in 1981 door eekhoorn uitgehaald. De eekhoorn wipte de dakjes van de kastjes!

Wielewaal: in 1980 en 1981 twee mannetjes en één wijfje. In '82 slechts één mannetje enkele weken gehoord.

Zwarte Kraai: wordt i.t.t. tot andere kraaiachtigen steeds algemener. Zij pakken minstens de helft van het aantal jonge eendjes, helaas ook van de jonge Bergeendjes.

Vink, Tuinfluiter, Snor en Sprinkhaanrietzanger zijn de laatste twee jaar slecht geïnventariseerd! Dat zal ik in '83 beter doen. De rietvogels zijn mogelijk achteruitgegaan doordat het riet verruit! Er komt steeds meer harig wilgeroosje in, door de vervuiling vanaf het Gooimeer.

De zangvogeltjes uit de ondergroei zijn waarschijnlijk (tijdelijk) achteruitgegaan omdat alle Amerikaanse vogelkers uit de achtergroei is verwijderd. Gelukkig nemen de lijsterbessen en vuilbomen de plaats snel in.

Uit het voorgaande blijkt, dat Oud Naarden voor vogels en vogelliefhebbers interessant is. Het landgoed is uitsluitend toegankelijk voor leden van Vrienden van 't Gooi en de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Het is verplicht om de lidmaatschapskaart mee te nemen.

De boswachter (een rotvent overigens) stuurt U er anders subiet af!